

BERETNING

**MUNDTLIG BERETNING
V/ PER B. CHRISTENSEN**

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

TORS DAG DEN 12. NOVEMBER 2009

BKF's generalforsamling 12. november 2009 kl. 14.00
på Munkebjerg Hotel

Mundtlig beretning ved formand Per B. Christensen

Indhold

Barnets reform – fokus på barnets tarv?	1
Kommunernes rolle fremover – skal vi lave det hele?.....	2
Kvalitet i en tid med knappe budgetter og høje forventninger	4
Vi har brug for ledere, der gør en forskel.....	4
Integrationens styrkesider skal frem i lyset.....	5
Vi skal hjælpe børn og forældre til en sund livsstil	5
Handicapgør vi de handicappedes familier?	6
Send venligst ikke sprogvurderingerne på slingrekurs	7
Folkeskolen – ingen må blot være på tålt ophold	8
Danmark har brug for unge med ambitioner!	8
Kulturen er limen, der binder os sammen, og mulden, vi alle gror i.....	9
Bibliotekerne trænger til et kærligt, kritisk kvalitetstjek.....	10
Hvordan holder vi gejsten oppe i en krisetid?	11
Meningsfulde job skal tiltrække unge til velfærdsuddannelserne	11
Tak for 8 års formidabelt samarbejde.....	12
Velkomsttale.....	14
Unge: Polarisering eller fællesskab.....	14
Skal den kriminelle lavalder sænkes? Skal børn gå med fodlænker?	15

Hvad er vigtigst for vælgerne - unge og gamle, kvinder og mænd - her op til kommunalvalget? Ja, en undersøgelse viser, at børne- og ungeområdet inklusive skoleområdet ligger klart i spidsen. Der er altså en markant interesse for vores arbejdsområde i befolkningen og hos eksempelvis DI. Det er vi nødt til at lytte til og handle efter. Der er nok at tage fat på, når vi skal sikre det gode børne- og ungeliv i kommunerne.

Barnets reform – fokus på barnets tarv?

For et stykke tid siden læste jeg en gribende beretning i Weekendavisen om en datter af en alkoholiseret og svag mor. Artiklen kritiserede, at kommune og sagsbehandlere ikke havde skredet ind langt tidligere i stedet for at lade moren tro, at det nok gik. Pigen følte sig svigtet både af moren og kommunen, som burde have set hendes behov frem for morens. Historien

endte lykkeligt for pigen, som klarede sig igennem trods svigt. Hun blev en mønsterbryder. Men sådan går det ikke altid.

Det her siger jeg ikke for at kritisere vores medarbejdere. Jeg ved, hvor svært dette arbejde er. Jeg siger det for at understrege, hvor vigtigt det er, at vi i alt vores arbejde har fokus på børnenes tarv.

Derfor har BKF også bakket op om hovedelementerne i aftalen om barnets reform. Det er ikke blevet den omfattende reform, der oprindeligt var lagt op til. Men den lægger nogle nye og vigtige trædesten på vejen til at sikre børns og unges udviklingsbehov først og fremmest. Det er også godt, at der er fokus på børns og unges retssikkerhed.

Vi så gerne, at reformen fremmede barnets tilvalg og fravalg frem for forældrenes. Barnet har ret til samvær med forældrene. Forældrene har ikke nødvendigvis ret til samvær med barnet! I den sammenhæng savner vi, at erfaringerne med den nye forældreansvarslov er inddraget i reformen. I kommunerne oplever vi, at barnets perspektiv risikerer at gå tabt, fordi man fokuserer på forældrenes lige rettigheder til barnet gennem den fælles forældremyndighed. Burde det ikke have været nævnt i en barnets reform?

Vi undrer os også over, at processerne synes at være lidt ude af takt. Med den ene hånd fremlægger regeringen forslag om afbureaukratisering. Det foreslås fx at fjerne kravet om tværfagligt samarbejde på børneområdet. Og med den anden hånd indgår regeringen et forlig om barnets reform, der lægger vægt på det tværfaglige samarbejde. Vi håber, at man ikke lader afbureaukratiseringen køre så langt ud. Den bør fokusere på mere relevante emner.

Vi synes ellers, der er mange positive elementer i reformen. Vi glæder os over det fokus, der er på underretninger også fra politiet. Og vi synes om, at man i forhold til fx ankestyrelsen mere vil vurdere, om beslutningen er rigtig, snarere end om alle formalia frem til beslutningen er overholdt. Det giver ikke licens til sjusk og dårlig sagsbehandling. Men det er en anerkendelse af det store arbejde, der foregår langt de fleste steder i forhold til børn og unge med særlige behov. Det har vores hårdt prøvede medarbejdere på børne- og familieområdet behov for at høre. Vi ser frem til arbejdet med den nye reform.

Kommunernes rolle fremover – skal vi lave det hele?

Med 70'ernes kommunalreform fik kommunerne en nøglerolle i velfærdssamfundet. De ydelser, der var rettet mod borgerne, blev samlet i kommunerne. Og kommunerne skulle skabe helhed og koordinering. Alt sammen var forankret i det lokale demokrati. Forholdet til

staten blev reguleret via et aftale-system, som langt hen ad vejen var effektivt og relativt unikt for det danske samfund.

Jeg tror, at vi fremover kommer til at forholde os mere til den offentlige sektor som en helhed. Det handler ikke om, hvorvidt man er tilhænger af statslig topstyring eller lokalt nærdemokrati. Det handler om, at vi mellem stat, kommuner og institutioner aftaler mål for kerneydelserne og står til ansvar for resultaterne. Det handler om, at vi styrker det lokale demokrati dér, hvor det faktisk kan forme kerneydelserne. Og det handler om, at vi gør administrationen borgervenlig og effektiv.

Min vision er, at vi i kommunerne udvikler vores ydelser ud fra en langsigtet alliance med staten. Jeg kunne ønske mig, at ny regulering ikke blev mast frem af aktuelle pressesager eller stressede fuldmægtige i de sene timer på Slotsholmen. Den fortjener at blive udviklet og afprøvet i et åbent og eksperimenterende samarbejde mellem kommuner og stat. Den fortjener at blive til i en ånd, hvor argumenter og dokumenterede forsøg har det sidste ord.

Til gengæld vil vi i kommunerne gå aktivt og konstruktivt ind i dialogen og forsøgene med ny regulering. Vi vil i aftaler med staten forpligte os til at levere resultater. Og vi vil gøre os transparente og stå til regnskab. Det lokale demokrati skal være den arena, hvor indhold og kvalitet udvikler sig i dialog med borgerne. Det giver bedre løsninger.

Måske har vi også brug for en bredere debat om kommunernes opgaver. I alle de år, kommunestyret har eksisteret, har vi fået lagt nye opgaver på. I tillid til kommunerne og nærdemokratiet. Men ville vores opgaveportefølje have set ud som i dag, hvis vi havde startet på en frisk? Er der opgaver, vi må erkende, andre kan løse bedre end os?

Vi oplever også ofte, at alle problemers og løsnings muligheder bor efter borgernes og mediernes opfattelse bor i kommunerne. Det er ikke en sund udvikling.

Jeg synes, det vil være en nyttig opgave for KL at lægge op til en debat om fremtidens kommune og kommunestyre. Det giver god mening i en tid, hvor vi aldrig har stået stærkere målt i antal opgaver, vi varetager. Samtidig er vi presset på ressourcerne og af en uheldig alliance mellem centrale politikere og borgere, der ønsker ensartede løsninger i kommunerne. I situationer som den skal vi ikke gå i forsvarsposition, men i stedet turde lægge op til debat.

Kvalitet i en tid med knappe budgetter og høje forventninger

Krydspresset mellem knappe budgetter og høje forventninger bliver stærkere. Hvis vi ikke får afklaret forventningerne, kan vores arbejde ende med at blive kastet rundt mellem skingre og modstridende krav. Til skade for børnene, familierne og vores medarbejdere.

Vi er nødt til at udforme nogle pejlemærker for kvalitet på børne- og familieområdet.

Pejlemærker, som har ejerskab og tilslutning i byråd og folketing. Fagligt, meningsfulde pejlemærker. BKF foreslår, at vi udformer en kvalitetsrapport på børne- og familieområdet.

Rapporten skal samle op på, hvor vi er i forhold til disse pejlemærker og have fokus på:

- Børnenes retssikkerhed
- Tidlig indsats
- Kvalitet og kontinuitet i foranstaltninger
- De anbragte børns skolegang og gennemførelse af ungdomsuddannelser

Pejlemærkerne skal være langsigtede og så vidt muligt afstemt med de økonomiske muligheder. Vi må acceptere, at vi skal agere i krydspres. Men vi har samtidig brug for at kunne navigere også på lange distancer.

De fleste vil opdage, at der faktisk er en linje i BKF's anbefalinger på kvalitetsområdet. For hvert af de store kerneområder foreslår vi, at der sættes pejlemærker, som går på forventninger til resultater snarere end processen. Det gælder indtil videre dagtilbud, folkeskole og børne- og familieområdet. Vi mener, at kvalitetsrapporter er en god form for rapportering, fordi de beskriver lokale resultater og er forankrede i det lokale demokrati.

Vi har brug for ledere, der gør en forskel

Kvalitet udvikler sig ikke bare, så snart vi har de rette former for dokumentation. Nej, det handler om at skabe miljøer, der fostrer faglige ambitioner og gode arbejdsformer. Og det er en udfordrende ledelsesopgave.

Vi har brug for ledere, som kan agere i spændingsfeltet mellem økonomiske krav, faglige mål og politiske dagsordener. Der er mange veje til at lære dette – og ledere skal kunne rekrutteres fra alle faggrupper. At blive leder kræver dog, at man forpligter sig til en systematisk og gennemgribende uddannelses- og udviklingsproces.

Ledere må gøre sig nogle overvejelser om hvilken vej, de vil gå. Vil de først og fremmest se sig som medarbejdere, eller vil de være ledere med det ansvar, de muligheder og den forpligtigelse, der ligger heri?

Ledelse og ledelsesudvikling kræver:

- Talentudvikling og førlederuddannelser
- Egentlige lederuddannelser
- Tilbud om udvikling og videreuddannelse
- Muligheder for at skifte til andre ansvarsfulde poster

Integrationens styrkesider skal frem i lyset

Jeg er bekymret for den polarisering, vi hører i integrationsdebatten i disse år. En polarisering, som sker gennem den måde, vi udtrykker os på. Vi har alle et stort ansvar for at forebygge, at der bliver et "os og dem". Som kommuner kan vi gøre en stor forskel, hvis vi ser indad og fokuserer på vores egen tilgang til etniske minoriteter og integration.

Vi har også brug for, at politikere og presse hjælper til med at nuancere billedet. De gode historier er ikke gode historier set med pressens øjne. Meget går bedre samtidig med, at driften mod polarisering andre steder er stærk lige nu. På en række områder er integrationen en succes. Fx er vi et af de lande, som ligger i top, når det gælder andelen af borgere med anden etnisk baggrund end dansk, som er i job.

Lykken vil være den dag, hvor der ikke længere er behov for at fortælle integrationshistorier. Indtil da skal vi bidrage til, at også integrationens styrkesider kommer frem i lyset. Og vi skal turde stå ved vores værdier og gå ind i en åbenhjertig og direkte dialog.

Som borgere i dette samfund har vi alle et ansvar for vores medmennesker. Vi kan selv fremme fællesskaber og integration ved at invitere personer med andre kulturelle, sociale og etniske baggrunde end vores egne indenfor. Vi bør være tydelige forbilleder - både arbejdsmæssigt og i fritiden. Der er et stykke vej endnu, hvilket vi også understreger i ungepublikationen.

Vi skal hjælpe børn og forældre til en sund livsstil

Fokus på sundhed er vel nærmest kommet for at blive. Forebyggelseskommissionen og Breddeidrætsudvalget har bekræftet dette. En ny stor undersøgelse om forebyggelse viser, at danskere gerne vil have hjælp fra det offentlige til at træffe sunde valg i hverdagen. Tre ud af fire danskere mener ligefrem, at det offentlige har et ansvar for at fremme en sund livsstil.

Som storleverandører i forhold til børnene skal vi være med til at sikre, at det sundhedsforebyggende arbejde får prioritet i kommunerne. Ikke nødvendigvis som en ny opgave. Mere som en opgave, der skal integreres i vores daglige arbejde med børn og unge.

Vi skal med andre ord påtage os, at sund adfærd i form af sund kost og bevægelse sker i de mange timer, vi har ansvaret for børnene. Vi skal inspirere dem til at træffe sunde valg fx ved i SFO'erne at vise dem sunde alternativer til fredagskage og fredagsslik.

Men der er også brug for dialog med forældrene om deres ansvar. Her skal vi undgå at tabuisere usunde valg. Vi skal i stedet støtte og vejlede på vejen mod et sundere liv.

Handicappør vi de handicappedes familier?

Vi har i det seneste år oplevet en kritik fra handicaporganisationerne i forhold til vores sagsbehandling af handicapområdet. Jeg tror, vi skal tage kritikken til os, også selvom vi ikke er enige i alt. Vi skal skabe helhed og sammenhæng i indsats og sagsbehandling også, når barnet fylder 18 år. De handicappede børn og deres familier skal have kvalificeret støtte og hjælp og de skal have professionelle tilbud stillet til rådighed. Ingen tvivl om det. De har også krav på et godt børne- og ungdomsliv. Vi skal videndele på området og sikre kvalificerede tilbud over kommunegrænserne.

Men vi skal også turde tage en anden diskussion i et moderne velfærdssamfund. Jeg oplever sommetider, at vi i vores deltagelse i familiens ulykke kommer til at "handicappøre" de handicappede børns familier. Og at velfærd - lidt sat på spidsen - kommer til at handle om antallet af ydelser fra kommunen.

Nogen skal turde sige højt, at kompensationstænkningen, som er udbredt på det her område, skal udfordres. Der er behov for at finde en balance. Udgiftsudviklingen omkring den vidtgående specialundervisning må ikke betyde, at den øvrige børnegruppe får minimumsundervisningstid og dårlige skoleforhold. Der er grænser for vækst på det specialiserede område! Og der er grænser for det offentliges service - også på dette område?

Forældrene har det væsentligste ansvar for barnets opvækst, og for at barnet drages op. Det gælder også, når barnet løber ind i vanskeligheder eller har et handicap. Ansvar kan ikke bare overdrages til andre. Men fællesskabet skal bistå.

Vi skal drøfte, hvad der er det kortsigtede behov hos den enkelte i forhold til det langsigtede behov hos en hel generation, der igen skal sikre det langsigtede behov hos os alle sammen?

Gør vi det rigtige? Det er sat på spidsen. Det er en svær diskussion. Og man risikerer at få skældud. Men den er helt nødvendig! Alt dette vil den nye bestyrelse indbyde handicaporganisationerne til en god snak om. Hvordan udvikler vi gode tilbud uden at kannibalisere helheden?

Det vil også være en stor hjælp, hvis politikerne tager ansvaret for den skiftende lovgivning på det her område. De lokale politikere må tage ansvar for det serviceniveau, der er lokalt. Og de må stå ved, at der er grænser for de ressourcer, der kan anvendes på den enkelte.

Send venligst ikke sprogvurderingerne på slingrekurs

Siden 2007 har kommunerne haft pligt til at tilbyde alle 3-årige en sprogvurdering. Det er en kolossal investering i forebyggelse og tidlig indsats. Vi opbygger en stor viden om børnenes sproglige udvikling, og vi får et systematisk grundlag for at hjælpe de børn, som har brug for det. Med de store udfordringer og udgifter, vi har på det specialpædagogiske område, er det fornuftigt og offensivt. Både menneskeligt, fagligt og økonomisk.

Der skal være sammenhæng mellem de sprogvurderinger, kommunerne foretager, når børnene er 3 år, og når de starter i skole. Sprogarbejdet i dagtilbuddene er afgørende for, at børn udvikler sproglige kompetencer. Her lægges grundlaget for det videre arbejde i skolen, og for at børnene lærer at læse. Sprogvurderingerne skal gøre det muligt for os at se, om der er sammenhæng og progression i arbejdet.

BKF har foreslået, at der bliver udviklet et fælles værktøj til sprogvurderinger som et frivilligt tilbud til kommunerne. Vi har også støttet, at kommunerne må vælge at lave sprogvurderingen inden skolestart, så den kan bruges, når der skal dannes klasser.

Indtil nu har de to berørte ministerier taget diskussionen op med hinanden. Vi har store forventninger til resultatet af den dialog.

Set i lyset af det, er det udenfor al logik, når BUPL og Regeringen foreslår, at vi afvikler obligatoriske sprogvurderinger af alle 3-årige børn som led i en afbureaukratisering. Sprogvurderinger er ikke bureaukrati! De er et led i den pædagogiske kerneydelse. Det er en mærkværdig slingrekurs, at vores medarbejdere først yder en kolossal indsats. Og bagefter foreslår deres egen faglige organisation arbejdet standset, endda før resultaterne af arbejdet er evalueret.

Vi må bede staten om at agere mere strategisk og langsigtet. Og vi må opfordre BUPL til at tage professionsudviklingen alvorligt. Høj kvalitet og faglighed kræver, at vi kan afprøve metoder systematisk og på et dokumenteret grundlag. At vælte indsatsen med sprogvurderinger uden fagligt grundlag bidrager ikke til det.

Folkeskolen – ingen må blot være på tålt ophold

Alle, der beskæftiger sig med folkeskolen, har store ambitioner på dens vegne. Senest har vores statsminister i åbningstalen til Folketinget erklæret, at skolen har behov for en 360-graders evaluering. Det er jeg helt åben over for. Det kan folkeskolen godt stå model til.

Lige nu skal vi måske være opmærksomme på, at der er sammenhæng mellem forventninger, mål, rammer og vilkår. Vi kan ikke det hele. Vi vil gerne prioritere både kreative, musiske og klassisk boglige fag. Men vi skal også se på ressourcerne og på hele folkeskolens fagrække. Er der fag, der skal udgå anno 2010? Og er der fag, der kan vinkles og "pakkes" på anden vis?

Vi vil gerne vide mere om sammenhængen mellem tid, klassestørrelser, indlæring og inklusion. I den aktuelle debat er der en tendens til, at børnene gøres til problemet. Måske skulle vi bruge mere tid på at undersøge, hvad vi kan gøre ved den kontekst, børnene befinder sig i.

Hvad skal der til, for at flere børn kan rummes i klassen? Hvordan sikrer vi, at ingen børn blot er på tålt ophold, men alle profiterer af samspillet på den ene eller den anden måde?

I forhold til naturfag har vi en særlig udfordring. Fra første dag i børnehaven og hele vejen gennem uddannelsessystemet skal naturvidenskab være en del af børnenes almene dannelse.

Danmark har brug for unge med ambitioner!

I forbindelse med Folketingets åbning demonstrerede de unge studerende under temaet "ud af krisen ind i fremtiden". Jeg tror, vi alle kan tilslutte os den målsætning.

Vi har brug for en stor uddannelsesmæssig satsning i en tid med mange unge uden uddannelse og alt for mange unge uden job.

Der er en tæt sammenhæng mellem forældrenes uddannelsesmæssige baggrund og de unges efterfølgende valg. Og vi må erkende, at vores selvbillede af Danmark som en nation af højtuddannede ikke holder helt. En række lande i OECD haler ind på os og overhaler os.

Det er historie, at forældre har ambitioner om, at deres børn uddannelsesmæssigt skal komme længere end dem selv. Det er jo ikke nødvendigt for at få et godt liv! Hvilket er ganske korrekt. Men samfundsmæssigt er det et problem. Vi har som nation behov for at kunne konkurrere på et højt uddannelsesniveau. Vel, vi kan måske ikke slå kineserne i at uddanne verdens bedste ingeniører, men vi kan uddanne de mest innovative og fleksible ingeniører. Deri ligger vores præcise konkurrencekraft.

Det er fortsat en udfordring, at cirka 20 procent af en ungdomsårgang ikke får en kompetencegivende uddannelse. Derfor bakker vi også op om langt de fleste punkter i regeringens ungepakke, der blev præsenteret for en måned siden og det forlig om globaliseringsmidlerne, der gav 429 mio. til ungdomsuddannelserne i sidste uge.

De unge skal have et kvalificeret grundlag for at vælge en uddannelse, der stemmer overens med deres egne ønsker og evner og med samfundets behov. Det er væsentligt, at de unge får en professionel vejledning. Vejledningen til udsatte unge med særlige behov er relevant. Men lige så vigtigt er det at udfordre alle unge og deres forældre gennem kvalificeret vejledning. Uddannelsesambitionerne skal holdes i live eller vækkes! Det har vi som samfund brug for.

Vi skal turde se på, om vi gør det godt nok i kommunerne. Fungerer vejledningen godt nok? Er overgangen fra barn - til voksenområdet optimal? Vi skal turde gå nye veje og udvikle nye tilbud. Spotte de unge langt tidligere og stille krav til de unge og deres forældre.

Kulturen er limen, der binder os sammen, og mulden, vi alle gror i

Jeg har før været inde på, at kulturen er den kit, der binder sammen. Kulturen har udover sin egenverdi også unikke muligheder for at koble med andre sektorer:

- på det børnekulturelle område i dagtilbud og skoler
- når kulturen møder byplanlæggeren og skaber udviklende byrum
- i oplevelsesøkonomien, hvor kulturen bliver en væsentlig værditilførsel
- når udvikling af ny viden skabes på baggrund af innovation
- i sundhed og idræt, hvor kulturen kan skabe ny lyst til at bevæge sig
- i ældreomsorgen, hvor kulturelle oplevelser kan kvalificere omsorgsarbejdet
- i ledelse, hvor kunsten skaber nyt samspil mellem chefer og medarbejdere
- i organisationers møde med brugere og borgere
- når kulturen bruges til at brande kommuner og regioner

Kultur er med andre ord den muld, der er med til at danne børn og unge og senere voksne.

Derfor bakker BKF op om initiativer, der styrker kulturen. Det gælder fx kulturminister Carina Christensens arbejde med at skaffe kultur af høj kvalitet til alle i hele landet.

Men det må ikke blive hult. Et bortfald af Huskunstnerordningen eller en manglende indeksregulering af tilskud til spillesteder modarbejder intensionen om at tilbyde kultur af høj kvalitet til alle.

BKF har derfor spillet ud med 6 gode råd til kulturministeren. Lad handleplanen:

1. styrke den kulturelle dannelse hos børn og unge.
2. fastholde den børnekulturelle satsning i samarbejde med kommunerne. Vi skal skabe kultur for, med og af børn.
3. sikre kulturtilbud for de unge, så de ikke vælger kulturen fra. Kulturen hjælper den unge til større selvforståelse og forståelse af verden.
4. skabe plads til mere kvalitet ved at gennemføre strukturreformer på kulturområdet. Det kan museumsområdet være et godt eksempel på.
5. støtte en række fornyende og provokerende kultursatsninger fra unge kunstnere. Kultur skal være vedkommende og provokerende. Og endelig:
6. kvalitetstjekke de regionale kulturaftaler, så de fortsat giver merværdi til kulturlivet.

Bibliotekerne trænger til et kærligt, kritisk kvalitetstjek

Undervisningsministeren har nedsat et folkeoplysningsudvalg med et bredt og ambitiøst kommissorium. Man kan næsten få det indtryk, at det skal frelse hele verden. BKF har bidraget med synspunkter og bl.a. argumenteret for, at man skal se medborgerskabet bredere. Lovgivningen bør både understøtte foreningslivet og andre deltagelsesformer fx i byrummet eller virtuelt. Forskellige deltagelsesformer appellerer til forskellige grupper og skaber social kapital i lokalsamfundet. Vi har også peget på behovet for administrative forenklinger. Det er paradoksalt, at folkeoplysningsområdet er et af de mest lovregulerede overhovedet.

Kulturministeriet nedsatte i foråret 2009 udvalget om folkebibliotekerne i vidensamfundet. I den forbindelse præsenterede BKF et ambitiøst biblioteksoplæg. Det tager afsæt i, at bibliotekerne er kommunernes største kulturområde målt i kroner og ører. Så også på det område er der behov for et kærligt, kritisk kvalitetstjek.

BKF ser biblioteket som en central medspiller i vidensamfundet. Biblioteket har en central rolle i at modvirke polarisering. Vi understreger behovet for, at biblioteket målretter sine tilbud – fysisk og virtuelt – til børn og unge. Det er afgørende, at børn og unge mødes af bibliotekets store vifte af tilbud, og at tilbuddene løbende udvikles.

Vi understreger, at biblioteket skal have tilbud til alle. Det er centralt i forhold til demokrati og dannelse. Og så er det vigtigt, at biblioteket evner at skabe partnerskaber både med kommunale og private aktører, uddannelsesinstitutioner mv. Oplægget har fået god respons.

Hvordan holder vi gejsten oppe i en krisetid?

Vi er helt tydeligt på vej ind i en periode med færre ressourcer i den offentlige sektor. Det store underskud på de offentlige finanser for i år og næste år er første tegn på det. Vi vil opleve besparelser, omprioriteringer, effektiviseringer og reelle nedskæringer, som mange af os ikke for alvor har oplevet som ledere. Det giver 4 ledelsesmæssige udfordringer:

1. Hvordan holder vi dampen og motivationen oppe hos vores decentrale ledere og medarbejdere og får dem til at bidrage med gode ideer og udvikling?
2. Hvordan opstiller vi gode og nyttige planer for længerevarende og realistiske besparelser for vores politikere, når det gælder serviceniveau og struktur?
3. Hvordan får vi sat gang i en debat om, hvordan vi på det specialiserede område kan og skal sætte grænser for serviceniveau og mål.
4. Hvordan holder vi selv fokus, modet og perspektivet i en tid, hvor det bliver svært, og hvor der vil blive langet øretæver ud, så vi fortsat kan bidrage til at udvikle velfærden?

Meningsfulde job skal tiltrække unge til velfærdsuddannelserne

En forudsætning for at udvikle velfærden under disse vilkår er, at vi udvikler de professioner, der står for velfærden. Det er nødvendigt, at velfærdsuddannelserne udvikles i de nye professionsuddannelser, og kommunerne skal spille med. Men det er også vigtigt, at staten tager ansvar for professionshøjskolerne og bidrager til at udvikle uddannelserne. De skal prioriteres langt højere, når Folketingets partier fordeler ressourcer til uddannelsessektoren. Men de 58 mio. ekstra, der blev afsat ved forhandlingerne i sidste uge har bestemt også ret.

Vi skal udvikle den faglige identitet og tydelighed omkring den konkrete uddannelse og det konkrete job. For det er jobbet meningsfyldt, som skal sikre, at de unge ønsker at søge velfærdsuddannelserne. Men vi skal også sikre, at de unge får udsyn til andre professioner, når de gennemfører en uddannelse til fx lærer, pædagog eller socialrådgiver.

Vi skal have styrket samspillet mellem praksis, forskning og grunduddannelse. Projektet "Fælles viden – fælles handling", som KL tog initiativ til at samle folkeskolens parter om, er et godt eksempel på det. Vi skal udvikle ny viden. Vi skal sikre, at efter- og videreuddannelsen bygger på evidens. Og vi skal sørge for gode praktikforhold på de kommunale arbejdspladser.

Derfor har BKF også flere gange understreget behovet for at folde den Nationale strategi for velfærdsuddannelserne ud i kommunerne. På den måde kan vi sikre, at der bliver indgået partnerskaber mellem kommuner og professionshøjskoler og mellem professionshøjskoler og forskningsinstitutioner. Her har vi som lokale chefer et særligt ansvar.

Vi er kommet med konkrete forslag til, hvordan vi udvikler sommerskoler i Danmark, hvor professionshøjskoler og forskningsinstitutioner stiller deres nye viden til rådighed for professionerne. Det skal der arbejdes videre med. Forskerne skal mødes med praktikerne, og deres resultater skal foldes ud, så de kan bruges i det virkelige liv.

Tak for 8 års formidabelt samarbejde

Det her er min 8. mundtlige beretning. Nogle af jer har hørt dem alle. Og I har måske tænkt, at det sagde han sgu også for 8 år siden.

Må det, uden at det bliver for patetisk, være tilladt at gøre lidt status over de 8 år. Vi har:

- oplevet en stigende tendens til at centralisere, evaluere og dokumentere. Vi oplever lige nu, at pendulet svinger den modsatte vej med regeringens oplæg "mere tid til velfærd". Min bøn er: Lad nu være med at svinge pendulet ud i en ny yderposition.
- været igennem en strukturreform, en kvalitetsreform og kommunale kvalitetsprojekter, hvor vi næsten er kommet helskindet ud på den anden side.
- vi er blevet bedre til at lære af hinanden. Partnerskaberne mellem kommunerne og KL – og somme tider også med ministerierne som medspillere - har bidraget til det. Det samme har vores egne mere beskedne netværk.
- sat fokus på kvalitet i dagtilbud og for sårbare børn – og den dagsorden er vi slet ikke færdige med.
- styrket den børnekulturelle satsning gennem hele perioden. Nu mangler vi de unge – og derfor også vores ungeudspil.
- sat fokus på overgange.
- og vi har udvidet samarbejdet med en lang række organisationer.

Foreningen hviler i dag på 5 søjler, hvor dagtilbud, kultur og ikke mindst børne-familieområdet er kommet til at fylde meget mere.

I bestyrelsen kan vi glæde os over, at I gav foreningen gode karakterer i medlemsundersøgelsen. Det varmede.

Vi kan konstatere, at intet udvikler sig uden god dialog og hårdt arbejde. Tak til de skiftende bestyrelser og regionsformænd, til KL, ministerier og interesseorganisationer for et formidabelt samarbejde.

Meget er lykkedes for os.

Nu er det tid til at give stafetten videre. Der venter den nye formand og bestyrelse et interessant og alsidigt arbejde med at stå i spidsen for udviklingen af velfærden på børne- og kulturområdet i Danmark.

Det har været en fornøjelse at være formand for jer.

Velkomsttale

ved Per B. Christensen, onsdag d. 11. november, kl. 19.30

Unge: Polarisering eller fællesskab

Velkommen til årsmøde 2009. Et særligt årsmøde fordi det er det 25. i rækken af årsmøder siden det første i 1985 og det sidste i denne omgang på Munkebjerg. Og så er det vist det mest velbesøgte nogensinde. Dejligt at se jer efter et år, hvor der har været meget gang i arbejdet i foreningen.

Tak til musikken for en festlig optakt.

Vi har kaldt årets tema "Polarisering eller fællesskab". Og man må da vist sige, at vi har valgt et aktuelt emne.

På sidste årsmøde foreslog vi, at der skulle nedsættes en bredere ungdomskommission. Det gjorde vi for at skabe modvægt til den fragmenterede diskussion, der kører, når det gælder de udsatte, de utilpassede og de kriminelle unge.

Vores pointe er, at hvis vi skal gøre det bedre for de unge, må vi have en større helhed i indsatserne. Vi må ikke stirre os blinde på enkeltgrupper med meget synlige problemer. De her grupper opstår ikke af den blå luft. Nej, vi skal hellere skærpe vores blik for de mekanismer, som skaber udskillelse og polarisering.

Ungdomskulturen er mangfoldig, og det skal vi anerkende. Det er ikke et problem, at unge skaber mange forskellige kulturer. Men det er et problem, hvis grupper af unge ikke får mulighed for at deltage ligeværdigt i samfundslivet. Vi er nødt til at gribe ind over for den voksende polarisering af unge.

På dette årsmøde fremlægger vi et samlet udspil om unge: "Nye unge – ny ungepolitik – strategier for ungeindsatser". Her sætter vi fokus på kultur, boliger, uddannelse, sociale indsatser og ikke mindst de unges deltagelse i demokrati og samfundsliv.

I kommunerne råder vi over viden og virkemidler, som kan skabe bedre vilkår for unge i Danmark. Lad os bruge denne mulighed.

Vi vil opfordre kommunerne til at skabe og implementere en ungestrategi. At få inkluderet alle unge er et vigtigt arbejde. Ja, det er livsvigtigt for vores samfund og demokrati.

Vores anbefaling er klar: Hvis ikke regeringen vil påtage sig opgaven at skabe helhed i ungepolitikken, så må vi i kommunerne gøre det. Vi opfordrer KL til at tage teten og sætte sig for bordenden i kommunernes ungdomskommission. Gad vide, om staten ikke på et tidspunkt banker på og gerne vil med?

Skal den kriminelle lavalder sænkes? Skal børn gå med fodlænker?

Da Folketinget åbnede, kom det politiske svar på Ungdomskommissionens faglige anbefalinger. Det er ganske tydeligt, at regeringen har lyttet til en række af kommissionens forslag. Det er også tydeligt, at regeringen ikke har ønsket at lytte til fagkundskaben, når det gælder den kriminelle lavalder. BKF's bestyrelse har søgt at påvirke den debat.

BKF håber, at der fortsat kan blive plads til fornuft, faglighed og saglighed. Vi håber også, at regeringen vil besinde sig og *ikke* fremlægge forslag om at sænke den kriminelle lavalder og indføre fodlænker som straffeforanstaltning mod børn og unge.

Hvis indsatsen over for unge kriminelle skal give mening og stemme overens med vores grundlæggende samfundsværdier, så skal den efter min opfattelse bygge på:

- Tydelige og konsekvente voksne omkring den unge.
- En forståelse for og en vilje til at ændre de vilkår, som de socialt udsatte og unge kriminelle er vokset op under.
- En konstatering af, at vi står over for en stor opgave, der skal løses ved lige dele forebyggelse og sociale sanktioner.
- En erkendelse af, at opgaven kræver en indsats af andre end politi og kommuner.
- En erkendelse af, at problemet ikke forsvinder med snuptagsløsninger som elektroniske fodlænker og sænkelse af den kriminelle lavalder.

Jeg vil gerne kommentere to betydningsfulde dele i rapporten fra regeringens Ungdomskommission.

For det første. BKF er meget enig i, at der er behov for et særligt fokus på de kriminelle børn og unge, hvis problemer egentlig bunder i noget udviklingsmæssigt eller psykiatrisk. Det er meget vigtigt, at vi udvikler et samarbejde med det psykiatriske system, så disse unge kriminelle hurtigt kan udredes og få behandling. Efter BKF's opfattelse fejlbehandler vi i mange tilfælde ved at bruge pædagogiske metoder over for unge, som i virkeligheden trænger til en egentlig psykiatrisk behandling.

For det andet. Jeg kan sagtens se hensigten med en såkaldt risikobaseret og systematisk identifikation af kriminelle og kriminalitetstruede børn. Jeg er bare bekymret for den stigmatisering, sådan en udredning kan føre til. Man skal være meget tilbageholdende med tiltag af den slags.

Kommissionens rapport og regeringens udspil rækker langt ind i den kommunale opgave. Derfor er det u hensigtsmæssigt, at kommunerne kun har været snævert repræsenteret i Ungdomskommissionen. Skal kommunerne tage ejerskab, er det vigtigt, at deres praktikere bliver hørt undervejs.

Så skulle tonen være slået an til årets tema.

Jeg er sikker på, at vi får et festligt og indholdsrigt årsmøde. Velkommen!